

han dog omtalte, nemlig Valles Lærebog. Denne har saaledes ganste vist opnaaet den ene af de tre Egenstaber, som den ærede Rigsdagsmand har nævnt som uønskelig for en Lærebog, nemlig Britsbillighed, hvorimod der vistnok er nogen Grund til at tvivle om, hvorvidt den er i Besiddelse af en af de andre Egenstaber, nemlig Forstaaelighed. Der er jo reist en heel Deel! Tvivl angaaende dette Spørgsmaal, men, da det ikke nu foreligger, og jeg ved en senere forekommende Anledning vil faae Leilighed til at udtale mig derom, skal jeg ikke nu anticipere det. Fremdeles er der en Bestemmelse om, at det i selve Stifterne, og navnlig paa Landemødet, skal tages under Overveielse, hvilke Læsebøger i det Hele taget, derunder indbefattet Bibelhistorien, der passende kunne bruges i Skolerne; ogsaa i denne Henseende har Ministeriet, ligesom ogsaa tidligere Cancelliet, naar man fandt en eller anden Læsebog passende, søgt at virke for, at samtlige Landemøder gik ind paa at votere denne som den, der skulde bruges i Skolerne, hvorved ogsaa Prisen meget blev nedsat. Man har endvidere ogsaa tidligere brugt den Fremgangsmaade, som blev antydet af den ærede Rigsdagsmand, at udsætte Britsspørgsmaal og udlove en bestemt og temmelig rundelig Belønning for Affattelsen af saadanne Bøger, saaledes at det Offentlige overtog Forlaget af Bogen, for derved at see sig istand til at sætte Prisen meget lavt. Dette er imidlertid, saavidt mig bekendt, kun skeet i meget faa Tilfælde. En saadan Fremgangsmaade mener nu den ærede Rigsdagsmand, at man ogsaa i Fremtiden skal bruge, men de to Spørgsmaal, som derved frembyde sig, ere jo, deels, hvorvidt der habes de personlige Kræfter, og deels, hvorvidt der kan tilveiebringes de fornødne pecuniaire Midler.

Hvad det sidste Spørgsmaal angaaer, saa skal jeg lade det staae hen, om det virkelig var muligt at skaffe de fornødne Pengemidler tilstede. Men jeg er overbevist om, at det ikke vilde være muligt, selv med Rigsdagens største Velvillie for Sagen, dersom man skulde følge den ærede Rigsdagsmands Antydning, at Ministeriet selv skulde see at faae tilveiebragt nyttige Bøger, der da, som han sagde, skulde til-

billige Priser kastes i stor Masse frem paa Markedet. Dette vilde vistnok være en meget forkeert Veie at gaae, og jeg venter ikke, at den vil vinde Bisald fra Rigsdagens Side. Derimod er der jo indrømmet en vedblivende bestemt Conto paa Budgettet til videnskabelige Formaaels Fremme, og der er enkelte andre Poster, som stille, rigtignok betydeligt mere moderate, Midler end dem, den ærede Forespørger maa tænke paa, til Ministeriets Disposition, og som jeg ganste vist meget gjerne vil benytte, naar der viser sig en Leilighed til at fremkalde en Bog, der har de Egenstaber, der i Forespørgselen ere nævnte. Det ligger mig meget paa Hjerte, ved enhver Leilighed, hvor der maatte aabne sig Udsigt til at lette Underviisningen paa dens forskjellige Stadier her i Landet, da at gjøre det, efterform det er min Overbeviisning, at den snarere er for bebyrdet end for lettet, og at der kan være stor Frygt for, at den vil blive altfor overbebyrdet, dersom det ikke tages under alvorlig Overveielse, hvad der i saa Henseende kan gjøres for den. — Banfælsigheden ved at virke i den her antydede Retning vil imidlertid snarest vise sig i at kunne skaffe de fornødne personlige Kræfter tilstede. Jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand er i Vildfarelse, naar han mener, at Sagen kunde afhjælpes derved, at Cultusministeren, der, som han antog, har en Deel Professorer til sin Disposition, kunde fritage dem for at holde Forelæsninger, imod at paalægge dem at udarbejde saadanne Folkeskrifter. Det er nu i det Hele taget ikke nogen saadan ligefrem Sag at „paalægge“ en Mand at udarbejde et Skrift, og saaledes opfattede jeg den ærede Rigsdagsmands Ord (Zahle: Jeg meente, tilbyde ham Fritagelse for Forelæsningerne for at udarbejde et saadant Skrift). Det glæder mig at erfare, at det var hans Mening, thi i saa Fald er der ikke den mindste Banfælsighed tilstede, efterform det engang er givet, og allerede flere Gange har været Tilfældet, at, naar en Professor har havt et saadant Arbejde under Hænder, saa har han med Lethed kunnet erholde Fritagelse for Forelæsninger. Jeg troede som sagt, at den ærede Rigsdagsmand meente at man skulde gaae et Skridt videre, og paa